

59. møde

Onsdag den 3. marts 1999 kl. 13.00

Dagsorden

1) Spørgsmål til ministrene.

2) Første behandling af lovforslag nr. L 183:

Forslag til lov om forurennet jord.

Af miljø- og energiministeren (Svend Auken).
(Fremsat 10/2 99).

3) Første behandling af lovforslag nr. L 170:

Forslag til lov om ændring af lov om planlægning. (Sammenlægning af pensionisters ejertid af sommerhuse).

Af Thorkild B. Fransgaard (FP) m.fl.
(Fremsat 2/2 99).

4) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 88:

Forslag til folketingsbeslutning om ophævelse af Irak-mandatet.

Af Keld Albrechtsen (EL) og Søren Søndergaard (EL).
(Fremsat 3/2 99).

5) Forhandling om redegørelse nr. R 12:

Udenrigsministerens redegørelse af 28. januar 1999 om den hidtidige anvendelse af Miljø- og Katastroferammen og den fremtidige anvendelse af Miljø-, Freds- og Stabilitetsrammen.

(Redegørelsen anmeldt 28/1 99. Redegørelsen givet 28/1 99. Meddelelse om forhandling 28/1 99).

Meddelelser fra formanden

Anden næstformand (Henning Grove):

Medlemmer af Folketinget Bendt Bendtsen (KF), Brian Mikkelsen (KF), Pernille Sams (KF) og Gitte Seeberg (KF) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om øget kontrol med private spilleklubber.
(Beslutningsforslag nr. B 94).

Medlemmer af Folketinget Pernille Frahm (SF) og Søren Søndergaard (EL) har meddelt mig, at de ønsker at stille følgende forespørgsel til indenrigsministeren:

»På hvilken måde agter ministeren at undersøge, om bestemmelser i integrationsloven strider imod FN's flygtningekonvention og andre internationale konventioner, Danmark har indgået.«
(Forespørgsel nr. F 37).

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene.

A. Spørgetimen

Anden næstformand (Henning Grove):

Til at besvare spørgsmål i spørgetimen har statsministeren i dag udpeget finansministeren.

Der er til finansministeren tilmeldt 3 spørgsmål, der vil få ordet i denne rækkefølge:

1. Ole Sohn.
2. Kristian Thulesen Dahl.
3. Frank Aaen.

Ministeren får ordet, hver gang et medlem har afsluttet et indlæg, og har første gang 2 minutter til rådighed og følgende gange 1 minut. Medlemmernes taletid er 1 minut. Hovedspørgeren kan få ordet to gange, og herefter er der som bekendt muligheder for, at medspørgere kan få ordet én gang. Et hovedspørgsmål med eventuelle tillægsspørgsmål må højst tage 15 minutter.

Spm. nr. US 47

Ole Sohn (SF):

Jeg vil gerne spørge finansministeren om morgens udtalelser vedrørende lærernes forhandlingsresultat.

Nu er det sådan, at man i finanslovaftalen lavede en forpligtelse mellem forligspartierne om, at der skulle ske nogle ændringer af lærernes arbejdstid. Vi har fra SF's side forsøgt at finde

ud af, hvad der egentlig lå bag det, og det, vi så har kunnet se her i dag, udtrykt gennem Venstre og De Konservative, er, at den trussel, som vi havde opfattet der lå i finanslovaftalen, havde de bekræftet ved at sige, at hvis ikke lærernes forhandlingsresultat bliver stemt hjem, så vil Venstre og De Konservative levere stemmer til et regeringsindgreb, og det tilsagn har undervisningsminister fru Margrethe Vestager takket for med glæde.

Jeg har så omvendt med glæde konstateret, at hr. Jacob Buksti fra Socialdemokratiet har afvist det.

Men jeg synes, det kunne være interessant at vide, hvad regeringens samlede politik er, når de to regeringspartier udtaler sig så fundamentalt forskelligt i forhold til et eventuelt indgreb i lærernes overenskomst.

Finansministeren (Mogens Lykketoft):

Først vil jeg gerne sige, at det er jo rigtigt, at et meget bredt flertal i Folketinget har været optaget af, om det kunne lade sig gøre at få en større fleksibilitet i arbejdstilrettelæggelsen i folkeskolen.

Det er ikke udtryk for en intervention, det er heller ikke udtryk for, at nogle i forhandlingerne, der har været ført nu, har brugt det som et selvstændigt argument, men det er selvfølgelig en viden, Danmarks Lærerforening har haft, og som muligvis har medvirket til, at man er gået meget konstruktivt ind i forhandlinger om en ny aftale. Det ligger der nu et forslag til, der skal behandles af Danmarks Lærerforenings medlemmer.

Jeg har den opfattelse, at det er udtryk for utrolig mangel på klogskab, hvis medlemmer af dette Folketing giver sig til at kloge i, hvad der skal ske, hvis Danmarks Lærerforenings medlemmer stemmer på en bestemt måde. Det er absolut og aldeles nu i aftaleparternes hænder at gennemføre en afstemning, og det skal man ikke blande sig i, hvis man ønsker, at den danske aftalemodel skal have de bedst mulige vilkår.

Ole Sohn (SF):

Jeg takker for svaret. I al fald er jeg glad for, at finansministeren bekræfter, at ideen med at indføre den passus om lærernes tjenestetid i finanslovaftalen var at give et signal; det er det, vi andre i alle andre sammenhænge opfatter, som om den ene part, den stærkeste part, læg-

ger en pistol på bordet, inden forhandlingerne går i gang. O.k., nu er det blevet bekræftet.

Men skal det forstås sådan, at finansministeren også på et kommende regeringsmøde vil sætte undervisningsministeren på plads og sige, at hun ikke videre skal udtale sig om en glæde over et eventuelt tilsagn fra de borgerlige partier om et lovindgreb, hvis lærerne skulle stemme nej til det forhandlingsresultat, der foreligger?

Finansministeren (Mogens Lykketoft):

Jeg har ikke noget at tilføje til det, jeg her har sagt om, hvad min opfattelse er. Den er tilgængelig for alle.

Aage Frandsen (SF):

Skal jeg forstå finansministerens udsagn på den måde, at det er regeringens politik, som finansministeren har tilkendegivet, og at det synspunkt, som undervisningsministeren i Berlingske Tidende giver udtryk for, ikke er regeringens politik, nemlig et synspunkt, der bl.a. lyder sådan omkring de borgerlige partiers tilbud:

»Men det er et fint tilsagn at have. Det giver regeringen råderum.«

Jeg forstår på finansministeren, at det er ikke noget tilsagn, der er rart at have; det er heller ikke yderligere råderum, man ønsker at få, og man har heller ikke fået det.

Finansministeren (Mogens Lykketoft):

Jeg tror, det fremgik af det, jeg prøvede at svare i forrige omgang, at jeg sådan set ikke kan tilføje noget til min opfattelse af denne sag.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nu har man jo ofte og også i dag hørt betegnelsen, at de borgerlige partier har givet regeringen et tilbud. Bare for at der er klare linjer for dem, som opfatter Dansk Folkeparti som et borgerligt parti, vil jeg sige, at vi synes bestemt, det ikke bare er særdeles uklogt, det, Venstre og De Konservative er ude med omkring det her forlig, der nu er indgået og skal til afstemning, vi synes også, det volder ubodelig skade for den proces, som nu skal i gang, hvor der jo skal være debat på skolerne om, hvorvidt man vil stemme for eller imod.

Derfor føler vi også, der er behov for, at man fra regeringens side gør det meget, meget utvetydigt klart, at man ikke bare finder, at det, der nu er kommet fra Venstres og De Konservatives

side, er uklogt og usmart, men at man faktisk også indholdsmæssigt tager meget skarpt afstand fra det.

Jeg føler, at der nu er behov for, at finansministeren giver den meget klare melding frem for den lidt mere valne, der er kommet indtil nu om, at det er uklogt, for det giver jo en åbning for senere at vende tilbage.

Jeg føler faktisk, det er nødvendigt, nu, hvor skaden desværre er sket, og med den debat, der nu er åbnet for, at finansministeren giver en garanti, så vidt finansministeren overhovedet kan, for, at der ikke kommer et indgreb, selv om der måtte blive stemt nej.

Finansministeren (Mogens Lykketoft):

Selv om det måske kommer som en overraskelse for hr. Thulesen Dahl, så var det, jeg sagde i første omgang, nøje overvejet, og jeg har ikke noget at tilføje.

Frank Aaen (EL):

Jamen så er vi jo sådan set lige vidt, når vi efter den debat, der har været i formiddags, og med det, der er spurgt om her, så ikke kan få finansministeren til klart at sige, at det er regeringens politik ikke at gribe ind i en eventuel konflikt, ikke at ville begynde at føre overenskomstforhandlinger ind i Folketingssalen og erstatte forhandlinger med diktat og gøre strejker ulovlige.

Altså hvis ikke vi kan få det tilsagn fra finansministeren i dag om, at regeringen ikke agter at gribe ind, så kan vi jo sådan set bare tage det som en tolkning om, at det har man planlagt.

Derfor synes jeg, at finansministeren må komme med det tilsagn til os: Regeringen agter ikke at gribe ind i den konflikt, der måtte komme.

Finansministeren (Mogens Lykketoft):

Det er altid en vederstyggelighed for enhver regering at blive indblandet i stridigheder på arbejdsmarkedet, og det er altid ønskeligt at skabe de allerbedste betingelser for, at parterne selv klarer ærterne. Det er det, jeg har prøvet at bidrage til i den proces, der har ført frem til forhandlingsresultatet på det offentlige arbejdsmarked. Det er den proces, jeg prøver at bidrage til med det, jeg siger, og det, jeg ikke siger i dag.

Poul Nødgaard (DF):

Ja, det er sikkert ikke ukendt for nogen danskere, at det er finansministeren, der leder forhandlingerne omkring årets finanslove. Jeg vil godt spørge finansministeren, i hvis have det er groet, at man tager en bestemmelse ind i finansloven om, at de, der indgår aftale om finansloven, er parate til at lave et indgreb, hvis ikke man makker ret.

Jeg spørger finansministeren: Er det ikke et alvorligt indgreb i den frie aftaleret, og hvordan kan sådan noget overhovedet komme til at foregå? Allerede på det tidspunkt lavede regeringen med finansministeren i spidsen en grov provokation over for Danmarks lærerstand, og jeg kan da fortælle finansministeren, hvis ikke han er ude, hvor græsset gror, at på rigtig mange lærerværelser landet over – jeg har kontakt med mange af dem – er man dybt foruroliget over, at man kan lave en sådan bestemmelse i finansloven.

Så vil jeg godt spørge endnu en gang – svar mig åbent og ærligt på: Med hensyn til det, der er sket i dag med de borgerlige partier, der har meldt ud, at hvis der bliver et nej, skal de nok ordne alt det dér, der synes jeg da godt, finansministeren her i Folketingssalen kunne tage klart og utvetydigt afstand fra disse udtalelser og samtidig tilføje, at regeringen ikke har planer om at gribe ind, hvis det bliver et nej.

Men aftalepartierne har bidraget stærkt til, at det bliver et nej, ved det, de har foretaget sig her i dag.

Finansministeren (Mogens Lykketoft):

Det lader jo ikke til, der er nogen, der holder sig tilbage med hensyn til at prøve at holde en debat i gang, der kan føre til et resultat, ingen ønsker. Så jeg synes ikke, der er nogen, der skal lade hinanden høre noget her.

Men jeg vil godt sige, at jeg har ikke på noget tidspunkt bedt noget politisk parti om noget forhåndstilsagn om noget indgreb, og der er som følge heraf heller ikke noget politisk parti, der har givet regeringen et sådant forhåndstilsagn. Det er ikke det, man kan læse ind i finanslovaftalen. Det er en misfortolkning, det er en forvanskning, kan jeg sige til hr. Nødgaard.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. US 48

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Da jeg anmeldte mig her til morgen, var jeg ikke i tvivl om, at jeg ville udfrittede finansministeren yderligere om den læreraftale, der skal til afstemning, for nu får vi jo desværre ikke en debat ude på lærerværelserne om indholdet, men om det, der nu desværre er sat i gang.

Men finansministeren vil jo ikke svare på det. Derfor har jeg et andet hovedspørgsmål, jeg gerne vil stille finansministeren.

Regeringen gav tilbage i efteråret sidste år de regionale naturgasselskaber et tilbud, sendte et tilbud ud om, at man ville købe de regionale naturgasselskaber. Man har efterfølgende fået en købsaftale i stand i forhold til Naturgas Syd, som nu ligger med en klausul på et par måneder i forhold til, om der forhandles andet på plads mellem de resterende regionale naturgasselskaber, altså gennem KL og finansministeren.

Og det, jeg gerne vil spørge finansministeren om, det er, hvordan det går med de forhandlinger, om der er tegn på, at de skrider frem, eller der tværtimod er tegn på, at det er faldet på jorden, og i givet fald, hvis der er tegn på, at det alligevel skrider frem, om finansministeren så her vil redegøre for planerne om et eventuelt videre salg af det, som staten måtte købe, eller om det er noget, finansministeren agter at beholde som statsejendom.

Finansministeren (Mogens Lykketoft):

Jeg vil godt sige helt principielt, at det, der har været regeringens formål med de langstrakte forhandlinger, vi har ført med de regionale selskaber, og det tilbud om statens overtagelse, som blev fremsat før jul i et brev underskrevet af miljø- og energiministeren, økonomiministeren og mig på regeringens vegne, har været at ruste – til gavn for det danske samfund og til gavn for de danske forbrugere – vores naturgassektor bedst muligt til den markedsåbning, der vil ske i Europa.

Vi mener, at kommunerne, regionerne har gjort et fortræffeligt arbejde med at få udbredt naturgasnettet og forvaltet det godt; men vi mener også, at der er en ny situation med markedsåbningen i Europa, og at det danske område er bedst tjent med, at man får en eller anden form for fælles koncern, gerne med et stærkt regionalt indslag i ledelsen.

Det er det, der er baggrunden, og det er det, der så har ført til, at der nu er lavet en aftale om

overtagelsen af Naturgas Syd, mens de øvrige regioner i hvert fald i denne omgang har takket nej.

Der er så lavet et initiativ fra Kommunernes Landsforening, men jeg har forstået på meldinger i går, som jeg dog skal have bekræftet, at man ikke anser det for så fremkommeligt at gå videre med det mandat i KL, når der ikke er fem naturgasselskaber i forhandlingsdelegationen. Men det er så ny en oplysning for mig, så jeg kan ikke uddrage nogen konsekvenser deraf.

Det sidste, jeg skal sige, er, at regeringen betragter stadig væk fællesselskabet, fælleskoncernen, som målet. Vi må tage den tid, det kræver at nå det mål.

Og det sidste, jeg skal sige, er, at det ikke har ligget i mine forestillinger, at jeg i den tid, jeg deltog aktivt i det her, skulle bidrage til at lægge op til eller medvirke til at sælge den danske naturgas til udlandet.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg vil gerne sige tak for besvarelsen til finansministeren og så spørge: Når det nu tegner til, at det kun bliver Naturgas Syd, som i den omgang i hvert fald bliver købt af staten, ved at denne overtager gælden på de vel 5,2 mia. kr. og betaler kommunerne 250 mio. kr., vil finansministeren så her i dag bekræfte det, der jo også er en del af aftalen, nemlig at pengene bliver i de respektive interessenters kasser og ikke på finurlig vis bliver modregnet af finansministeren, så man trækker midlerne tilbage igen?

Finansministeren har jo i de forhandlinger, der har været ført med kommunerne f.eks. sidste år handlet ud fra kommunernes råderum, når man har diskuteret, hvordan udviklingen kunne være i kommunerne, og det har jo så også efterfølgende vist sig, at det har haft nogle konsekvenser for kommunerne.

Derfor er det selvfølgelig afgørende også her at få bekræftet det, der ligger i aftalen – at pengene bliver i kassen i de kommuner, der nu vælger at sælge, og at finansministeren ikke på forskellig finurlig vis forsøger at trække de penge tilbage i statskassen.

Finansministeren (Mogens Lykketoft):

Jeg kan bekræfte det, som hr. Thulesen Dahl gerne vil have bekræftet, eftersom det jo også fremgår både af tilbud og af den indgåede aftale.

Så vil jeg i øvrigt sige, at jeg er glad for, at vi har kunnet lave aftalen med Naturgas Syd, også af den grund at det kan bidrage til at afmystificere og dementere tre af de vrangforestillinger, som har været drivende i modstanden mod at få lavet et samlet dansk naturgasselskab.

For det første: at vi ikke ville lade ejerne beholde de penge, som de fik. For det andet: at vi gik og rumsterede med planer om salg til udlandet, hvilket også er forkert. Og for det tredje: Vi kan få lejlighed til at demonstrere, at vi vil sikre den regionale indflydelse, som vi har lovet skal sikres.

Poul Nødgaard (DF):

Jeg har den ære at sidde i repræsentantskabet for Naturgas Sjælland, og jeg har siddet i de her stormøder, hvor hele repræsentantskabet har været indkaldt. Og jeg vil godt følge det op, som hr. Kristian Thulesen Dahl sagde.

Punkt 1: På det møde – der sidder sådan en 80-100 mennesker – der gik, og det kan jeg da godt røbe over for finansministeren, frygten for, at staten vil opkøbe de fem selskaber i løbet af 1-2-3 år, score en gevinst på dem og sælge dem videre, som en rød tråd igennem forhandlingerne.

Punkt 2: Når det gælder de indskud, som man får tilbage, plus den præmie, som staten lægger oveni – for min kommunes vedkommende, Ringsted, ca. 14-15 mio. kr. – er opfattelsen rundt omkring bordet, når sådan man sidder og lytter, at når finansministeren skal føre de årlige forhandlinger med kommunerne, så inddrager man bare de penge igen på finurlig vis, som hr. Kristian Thulesen Dahl sagde det. Hvordan det så foregår, ved jeg ikke noget om, men det er hovedindtrykket.

Jeg er næsten sikker på, at blandt mange de fire steder – nu skal jeg hjælpe finansministeren lidt – der har sagt nej, gælder det, at hvis de havde noget større tryghed om, hvad det er, staten vil, så ville der være et flertal i repræsentantskaberne for at gå ind på den her idé, for man kan godt se, at når naturgassen og de nye aftaler, der skal indgås om et par år, er det ...

Anden næstformand (Henning Grove):

Hr. Nødgaard!

Poul Nødgaard (DF):

... klogt, at det er staten, der ... ja, undskyld.

Finansministeren (Mogens Lykkesøft):

Det, hr. Nødgaard ikke nåede at sige, men som jo er rigtigt, er, at den kommunale risiko jo bliver langt mere eksponeret nu. Man kan ikke sige, at der er en begrænsning til de penge, man har skudt ind. Der er tværtimod en betydelig mulig risiko for kommunerne, for de enkelte ejerkommuner i den markedsliberalisering, der sker. Og derfor synes vi, at flere kommuner burde have været mere positive over for vores tilbud.

Jeg er vel bekendt med de vrangforestillinger, der er blevet dyrket – de er jo ikke kommet ud af den klare, blå luft, det er noget, der er blevet dyrket gennem lang tid – om at man nok ikke vil leve op til de forudsætninger, man selv opstiller fra regeringens side.

Derfor er jeg sådan set allerede af den grund, som også sagt i forrige svar, glad for, at vi med købet af Naturgas Syd får lejlighed til i et og alt at demonstrere, at vi selvfølgelig holder det, vi lover.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. US 49

Frank Aaen (EL):

Op til valgkampen sagde regeringen, at man ikke ønskede at gribe ind i overenskomsterne, og siden har man gjort det en gang, og i dag kan vi ikke få et tilsagn om, at man ikke vil gribe ind i en eventuel lærerkonflikt. Det synes jeg er meget beklageligt, men vi kommer jo ikke længere i det spørgsmål i dag.

Derfor har jeg et andet spørgsmål at stille: Når regeringen siger, at der er mangel på arbejdskraft, at der er fuld beskæftigelse, og at der bliver færre ældre, og derfor skal vi arbejde mere, vil ministeren så ikke med henvisning til finansredegørelsen bekræfte, at vi i dag har 862.000 i alderen fra 15-66 år, altså i den arbejdsdygtige alder, som ikke er i normalt arbejde, hertil kommer måske 70-80.000, som er sat til at arbejde for deres dagpenge og deres bistandshjælp, altså folk, der er i aktivering? Det vil sige, at der er over 900.000, som er arbejdsløse eller på anden måde er uden for arbejdsmarkedet.

Og kan ministeren bekræfte, at prognosen frem til år 2005 holder det tal nogenlunde uændret, når der bortses fra virkningen af, at man nedsætter pensionsalderen?

Er det ikke på den baggrund en hån mod menneskene i Danmark, når der er 900.000 uden for, at man siger, at nu skal vi alle sammen arbejde mere, for vi har næsten fuld beskæftigelse?

Finansministeren (Mogens Lykketoft):

Jeg synes i og for sig, det er beklageligt, og jeg tror også, at det ud fra hans egne politiske grundsynspunkter vil slå hr. Frank Aaen oven i hovedet overhovedet at bruge den type opstillinger til illustration af noget som helst. Det var noget, som hr. Uffe Ellemann-Jensen gjorde ulyksaligt mange gange i sin tid som oppositionsleder for at demonstrere, at der nok var alt for mange, som godt kunne knokle noget mere, som var hældt over på overførsler.

Det er jo ikke sandt. Det er jo kun en beskeden andel af det tal, som er mennesker, som hr. Frank Aaen og jeg mener kan og bør være i arbejde i en bestemt situation. Og derfor er det faktisk at lægge gift ud for sit eget politiske grundlag og sin egen holdning til velfærdssamfundet at bruge tallene på den måde.

Så jeg vil egentlig bede hr. Frank Aaen om at overveje meget nøje en ekstra gang, om det nu er klogt at gå med på den galej. Nu er hr. Uffe Ellemann-Jensen jo holdt op med at sejle med den galej. Hvorfor pokker starter hr. Frank Aaen så?

Lad os prøve at falde tilbage til det, der er realiteterne. Jo, der er et betydeligt antal mennesker, men det er kun en brøkdel af de 800.000, som er i arbejdsløshedskøen, i bistandssystemet, i dagpengesystemet, som vi skal gøre alt, hvad vi kan for at mobilisere på arbejdsmarkedet med de kræfter, vi måtte have. Der er nogen, vi bør forebygge kommer på førtidspension ved at tilbyde dem job, de kan klare, når de ikke har en fuld arbejdsevne. Alt det går jeg ud fra vi er enige om.

Men det, der er meldingen, er, at selv om alt det lykkes, så vil det danske arbejdsmarked formentlig de næste 5-10 år være karakteriseret ved, at der på den ene halvdel er mere end fuld beskæftigelse. Der er mangel på specialister, særlig uddannede folk i en lang, lang række positioner, og derfor er der også en interesse i, hvordan vi kan fastholde dem lidt længere på arbejdsmarkedet ved at indrette et arbejdsmiljø, der er ordentligt, ved at indrette en seniorpolitik, der er ordentlig, ved at indrette en efterlønsordning, der gør det mere attraktivt at blive lidt længere osv.

Men det er en dødsensfarlig og forkert argumentation at starte dér med de 860.000.

Frank Aaen (EL):

Det er jeg aldeles uenig i. Finansministeren ved lige så godt som alle andre her i Folketinget, at en meget stor del af de mennesker, som er skubbet ud på førtidspension, som er kommet på efterløn, som er kommet på overgangsydelse, som er på andre ordninger, ikke har valgt det frivilligt. De er kommet der, fordi de ikke har kunnet få arbejde. De er kommet der, fordi de har været arbejdsløse i lang tid. De er kommet der, fordi de er nedslidte, og fordi de ikke havde nogen valgmulighed til at blive på arbejdsmarkedet.

Det, jeg synes, er beskæmmende, er, at sådan er situationen i dag, men når regeringen fremlægger en prognose frem til år 2005, så sker der ikke noget fald i antallet af mennesker, der er skubbet ud af arbejdsmarkedet, undtagen det fald, der sker, fordi man nedsætter folkepensionsalderen. Jeg synes, det er beskæmmende, at man ikke engang på så lang sigt har en ambition om, at færre skal være skubbet ud.

Det er det jeg synes er beskæmmende. Og jeg vil gerne bede finansministeren bekræfte, at det er sådan, at det fald, der konstateres frem til år 2005, for 90 pct.'s vedkommende kan henføres til den faldende folkepensionsalder.

Finansministeren (Mogens Lykketoft):

Det sidste tror jeg faktisk ikke er rigtigt, men jeg har ikke alle tallene her, så det må vi forfølge senere.

Der er en forudsætning i finansredegørelsen om, at frekvensen, andelen af årgange, der går på efterløn, falder med et bedre arbejdsmarked for de ældre og de øvrige ændringer, og der er en forudsætning om, at vi bliver bedre til at forebygge førtidspension.

Men det er jo ikke tænkeligt, at nogen væsentlig del af problemet med mangel på smede og faglærte bygningshåndværkere og civilingeniører, lærere, sygeplejersker, hjemmehjælpere og børnehavepædagoger vil blive løst ved en øget indsats for fleksarbejde – noget af det måske, men ikke nogen meget stor del af det. Det er nogle andre typer flaskehalsproblemer, vi står over for også at skulle håndtere, hvis det ikke skal være en blokade for, at det her samfund både med hensyn til almen velstand og offentlig velfærd kan bevæge sig tilstrækkeligt hurtigt fremad.

Hermed sluttede spørgsmålet.

B. Spørgetiden

Spm. nr. S 1321

1) Til indenrigsministeren af:

Pernille Frahm (SF):

»Finder ministeren det acceptabelt, at Danmark ikke anses for et sikkert land, som man kan forvente lever op til Genèvekonventionens krav om at yde beskyttelse for flygtninge?«

Skriftlig begrundelse

Ifølge Politiken den 25. februar har England modtaget en gruppe serbiske asylsøgere fra Østslavonien, som efter at have fået afslag i Danmark har vendt sig mod England for at søge beskyttelse. Ifølge Politiken har England trods Dublinkonventionen ikke valgt at udvise de pågældende til Danmark.

Pernille Frahm (SF):

En gruppe af de afviste etnisk serbiske asylsøgere fra Østslavonien er det lykkedes at komme til England, hvor de nu har opholdt sig i 2-3 måneder. Trods Dublinkonventionens muligheder for, at England kunne sende dem tilbage til Danmark, har de altså været der nu i 2-3 måneder.

Den engelske vurdering er, at Danmark ikke er et sikkert land at sende de afviste asylsøgere tilbage til, og derfor er spørgsmålet stillet:

Hvordan oplever man fra Indenrigsministeriets side den situation, at Danmark ikke opleves som et land, der opfylder Genèvekonventionens krav om også at yde beskyttelse til folk, der ikke kan forvente beskyttelse fra deres egen stat?

Indenrigsministeren (Thorkild Simonsen):

Det er ikke rigtigt, når det i spørgsmålet anføres, at Somaliland ikke vil tage imod afviste asylansøgere. . . Er det ikke det spørgsmål?

Anden næstformand (Henning Grove):

Det er spørgsmål nr. S 1321.

Indenrigsministeren (Thorkild Simonsen):
Nå, så har jeg fået det helt forkert. Jeg beklager. Det var det med England, ikke? Ja. Jeg har taget det andet.

Det er rigtigt, at Somalilands myndigheder ved en telefax af 24. januar 1999 midlertidigt har suspenderet aftalen med Danmark vedrørende tvangsmæssig tilbagesendelse af afviste . . . Er det ikke det spørgsmål? Jeg beklager, hr. formand. Jeg er ikke klar over, hvad det er for et spørgsmål.

Anden næstformand (Henning Grove):

Det er spørgsmålet, om Danmark lever op til Genèvekonventionen om beskyttelse for flygtninge.

Indenrigsministeren (Thorkild Simonsen):
Jamen så var det jo det, jeg startede på. Lige et øjeblik. Undskyld, hr. formand, jeg beklager.

Jeg forstår, at spørgsmålet er begrundet i en artikel, som har været den 25. februar 1999, hvor det påstås, at Storbritannien ikke anser Danmark som et sikkert asylland. Jeg vil meget gerne afkræfte denne påstand.

De britiske myndigheder har således over for Udenrigsministeriet oplyst, at der ikke er noget hold i påstanden om, at de britiske myndigheder skulle betragte asylproceduren i Danmark som andet end fuldstændig sikker. Hvis de britiske myndigheder får kendskab til, at en person, der søger om asyl i Storbritannien, tidligere har indgivet ansøgning om asyl i Danmark, vil myndighederne normalt anmode Danmark om at tage de pågældende tilbage i medfør af Dublinkonventionen af 1997.

De britiske myndigheder har endvidere oplyst, at de er bekendt med de forlydender, der har været i den danske presse, om, at en gruppe asylansøgere skal have søgt asyl i Storbritannien efter at have fået afslag i Danmark. Da disse personers identitet ikke er kendt, har det ikke været muligt for de britiske myndigheder, oplyst over for mig, at få bekræftet tilstedeværelsen af en sådan gruppe endsige at beskrive status for deres ansøgning.

Pernille Frahm (SF):

Af artiklen i Politiken den 25. februar fremgår det, at gruppens advokat er opmærksom på, at Dublinproceduren ikke er trådt i kraft, og det, at gruppen har en advokat, der udtaler sig på gruppens vegne, tyder jo også på, at gruppen ikke, om jeg så må sige, som de har gjort det i

Danmark, må leve under jorden i Storbritannien. Ikke desto mindre rejser spørgsmålet jo først og fremmest en problematik, der hedder: Vil Danmark leve op til Genèvekonventionens krav om også at yde beskyttelse i den situation, hvor statsmagten i hjemlandet ikke er villig til at yde en sådan beskyttelse?

Indenrigsministeren (Thorkild Simonsen):
Jeg vil henvise til mit første svar.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 1322

2) Til indenrigsministeren af:

Pernille Frahm (SF):

»Mener ministeren på lige fod med sin partifælle Helle Degn, at serbere, der har fået afslag på en asylansøgning i Danmark, skal være spydspids for etnisk integration i Østslavonien?«

Skriftlig begrundelse

Ifølge Information den 16. februar udtaler Helle Degn, at serberne i Østslavonien skal ses som spydspidser i bestræbelserne for at tvinge Kroatien til at respektere det serbiske mindretals rettigheder.

Pernille Frahm (SF):

Det var med nogen overraskelse, at man kunne læse i Information den 16. februar, at et af argumenterne for, at de etniske serbere fra Østslavonien skal tilbage, ifølge fru Helle Degn er, at gruppen skal være spydspids for etnisk integration.

Den måde at se på asylsøgere på, den måde at se på mennesker på, vil jeg gerne have indenrigsministerens vurdering af.

Indenrigsministeren (Thorkild Simonsen):

Jeg ved ikke, hvad fru Helle Degn mener, men det er ikke min opfattelse, at afviste asylansøgere skal være spydspids for den etniske integration i Østslavonien. Men når de danske udlændingemyndigheder vurderer, at det ikke er tilfældet, mener jeg heller ikke, at de bliver det.

Pernille Frahm (SF):

Det vil sige, at den danske politik ikke har noget som helst at gøre med det OSCE-projekt,

der er om at styrke den etniske integration eller den etniske spredning i Østslavonien, men alene begrundet sig på en vurdering af, at der ikke er noget som helst problem for disse mennesker i at vende hjem.

Indenrigsministeren (Thorkild Simonsen):

I mit første svar har jeg ikke udtalt mig om, hvorvidt der er nogle problemer. Jeg har svaret på det spørgsmål, der blev stillet, om de skulle være en spydspids, og det benægter jeg at de skal være.

Pernille Frahm (SF):

Altså, nu ligger spørgsmålet jo her i forlængelse af et spørgsmål, der er stillet lige før, som handler om, hvorvidt Danmark vil opfylde Genèvekonventionens forpligtelser, og så må jeg jo som spørger forvente, at svareneren har sat sig ind i situationen i Østslavonien for dermed at kunne vurdere, om Danmark lever op til Genèvekonventionens forpligtelser. Og dermed går jeg også ud fra, at ministeren er i stand til at svare på, om disse mennesker er i fare eller ikke i fare, hvis de vender hjem til Østslavonien.

Indenrigsministeren (Thorkild Simonsen):

I mit første svar, der handler om det med en spydspids, sagde jeg: Men når udlændingemyndighederne – og det er nu engang Udlændingestyrelsen og Flygtningenævnet – vurderer, at det ikke bliver tilfældet, må jeg gå ud fra, at de i høj grad overholder Genèvekonventionen.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 1323

3) Til indenrigsministeren af:

Pernille Frahm (SF):

»Vil ministeren oplyse, hvordan man mener, at de tre afviste somaliske asylansøgere, som nu er anbragt på motivationsfremmende foranstaltninger efter udlændingelovens § 42 a, stk. 6 og 7, frivilligt skal medvirke til deres udrejse, når Somaliland ikke vil tage imod dem?«

Skriftlig begrundelse

I sit svar på spørgsmål nr. S 1211 oplyser ministeren, at afgørelsen om motivationsfremmende foranstaltninger kun vil blive ophevet, hvis de

afviste asylansøgere ønsker at medvirke til at udrejse af landet. Spørgeren kan dog ikke se, hvordan dette skulle kunne lade sig gøre, når hjemlandet siden midten af november har nægtet at tage imod afviste asylansøgere.

Pernille Frahm (SF):

En gruppe på tre somaliere sad frihedsberøvet i en række måneder i Sandholmlejren. Efter frihedsberøvelsen blev ophævet, blev de samme tre somaliere sat på de såkaldt motivationsfremmende foranstaltninger. Og det, at man bliver sat på motivationsfremmende foranstaltninger, må jo være ud fra en oplevelse af, at der er noget, man kan motivere folk til, og derfor ønsker jeg at få at vide, hvad det er, disse mennesker er i stand til at blive motiveret til.

Indenrigsministeren (Thorkild Simonsen):

Ja, jeg beklager, at det var det spørgsmål, jeg forvekslede før.

Det er altså rigtigt, at Somalilands myndigheder i en telefax den 24. januar 1999 midlertidigt har suspenderet aftalen med Danmark vedrørende tvangsmæssig tilbagesendelse af afviste somaliske asylansøgere. Men deri ligger ikke, at myndighederne i Somaliland skulle afvise at lade deres egne borgere frivilligt indrejse fra Danmark. Hvis somaliske asylansøgere selv fremskaffer rejselegitimation eller medvirker hertil, er det derfor muligt frivilligt at indrejse til Somaliland.

Jeg kan også oplyse, at 38 somaliske flygtninge er rejst frivilligt tilbage og ingen problemer har haft med at komme ind i landet. Derfor er det bare et spørgsmål, om de tre, som blev nævnt, frivilligt vil rejse tilbage, så er problemerne løst.

Pernille Frahm (SF):

Det kunne jo være interessant at høre, hvornår de 38 er rejst frivilligt tilbage, om det f.eks. er før eller efter, Somaliland ensidigt opsagde alle repatrieringsprojekter.

Som det fremgår af UNHCR's rapport om repatriering fra Etiopien til Somaliland fra februar 1999, har Somaliland ensidigt opsagt repatrieringsaftalerne og ønsker ikke at modtage folk, selv om de vender tilbage frivilligt, og selv om de vender tilbage som et led i en repatriering, det vil sige medbringende geder og får, og hvad der skal til for at kunne klare sig selv i et stykke tid.

Så i lyset af, at denne aftale åbenbart ensidigt er opsagt fra Somalilands side, vil jeg gerne høre, hvordan man kan forvente, at de tre mennesker, som er på motivationsfremmende foranstaltninger, kan leve op til de forventninger, man stiller til dem.

Indenrigsministeren (Thorkild Simonsen):

Ja, spørgsmålet bliver jo mere omfattende end først stillet. Nu tror jeg ikke, nogen af de tre vender tilbage med dyr her fra landet, og derfor mener jeg, at det, der omtales, som jeg i øvrigt ikke kender, ikke kan komme i betragtning her.

De oplysninger, jeg har, er, at hvis de tre nævnte personer, som spørgsmålet først drejede sig om, vil vende tilbage og medvirke til det, de skal ifølge alle almindelige overenskomster, så har de ingen problemer med at vende tilbage.

Pernille Frahm (SF):

Jamen så spørger man jo sig selv om, hvad grunden var til, at frihedsberøvelsen blev ophævet, for så vidt jeg er orienteret, blev deres frihedsberøvelse ophævet, fordi Somaliland ikke ville modtage dem frivilligt eller ufrivilligt, og de er nu på motivationsfremmende foranstaltninger for at blive motiveret til noget, som de er ude af stand til at leve op til.

Indenrigsministeren (Thorkild Simonsen):

Jeg må korrigere spørgeren og sige, at de blev sat ud af den lukkede afdeling i Sandholm, fordi de ikke tvangsmæssigt kunne føres tilbage. Det er tredje gang, jeg siger, at frivilligt kan de rejse tilbage.

Pernille Frahm (SF):

Jeg ønsker at se en dokumentation på, at Somaliland er villig til at modtage folk, der kommer frivilligt. Det er ikke i overensstemmelse med de informationer, man får fra UNHCR f.eks.

Indenrigsministeren (Thorkild Simonsen):

Det er klart, at hvis fru Pernille Frahm ligger inde med andre oplysninger, end jeg gør, så skal de tages i betragtning. Jeg ligger ikke inde med de oplysninger, men skal gerne undersøge sagen.

Søren Søndergaard (EL):

Jeg vil bare spørge, om det i virkeligheden skal forstås på den måde, at den egentlige grund til, at vi sætter de pågældende på motivations-

fremmende ydelser, er, fordi de ikke vil lyve. Altså fordi de ikke vil erklære, at de rejser frivilligt tilbage, når enhver ved, at de ikke ønsker frivilligt at rejse tilbage, og at det, den danske stat gør, altså er at forlange af folk, at de skal lyve. Og hvis folk ikke lyver, som vi forlanger af dem, så sætter vi dem på motivationsfremmende ydelser. Er det korrekt forstået?

Hermed sluttede spørgsmålet.

Bortfaldet spørgsmål

Spm. nr. S 1341

Anden næstformand (Henning Grove):
Spørgsmål nr. S 1341, der er stillet til trafikministeren af hr. Harald Kjøller, er taget tilbage af spørgeren. Spørgsmålet, der hermed er bortfaldet, lød således:

Til trafikministeren (1/3 99) af:

Harald Kjøller (V):

»Hvornår opfylder regeringen sit for længst afgivne løfte til bornholmerne om at fjerne skibsvraget af coasteren »Anna« ved Snogebæk?«

Begrundelse

Ministeren har i tidligere svar gentagne gange lovet, at en bjærgning snarest vil tage sin begyndelse. Der er nu gået 2 måneder siden ministerens sidste svar, og derfor tillader jeg mig atter at spørge til sagen. Det bemærkes, at statsministeren for længst har afgivet Bornholm et løfte om at fjerne vraget.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 183:

Forslag til lov om forurennet jord.

Af miljø- og energiministeren (Svend Auken).
(Fremsat 10/2 99).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg går ikke ud fra, at udenrigsministeren fungerer som miljøminister.

Da jeg ikke kan se miljøministeren her i salen, skal jeg her udsætte mødet. Det bliver genoptaget kl. 13.45.

Mødet udsat kl. 13.40

Mødet genoptaget kl. 13.45

Anden næstformand (Henning Grove):

Miljøministeren er kommet til stede i salen, og jeg går ud fra, at det er første og sidste gang, vi skal vente på miljøministeren.

Forhandling

Martin Glerup (S):

Når det her lovforslag er vedtaget, kan 350.000 ejere af jordtanke, olietanke til boligopvarmning sove roligt om natten, og skatteborgerne kan glæde sig over, at det bliver sværere for forurenere at lade firmaer gå konkurs og derefter opstå som Fugl Fønix af asken under et helt andet navn og efterlade en millionregning for jordrensning til skatteyderne – hvem sagde Proms?

Jordforureningsloven har fire vigtige mål. For det første en meget skrap prioritering af oprydningen. Jordforureningen, som truer sundheden med den nuværende arealanvendelse, får sammen med beskyttelsen af vore vigtige drikkevandsområder topprioritet. Det betyder, at hvis der er risiko for menneskers sundhed, så gribes der ind. Det kan være på arealer, hvor der i dag er boliger, børneinstitutioner eller offentlig legeplads. Der renses også op, hvor der kan ske ødelæggelse af grundvandet inden for et område med særlige drikkevandsinteresser eller i et område, hvor et vandværk har indvindingsopland.

Socialdemokratiet er godt tilfreds med, at regeringens progressive indsats for at beskytte det danske drikkevand mod forurening med den her lov bliver udbygget og effektiviseret. Indsatsen er jo kun effektiv, hvis der sker en indsats mod samtlige kilder til forureningen i de særlige drikkevandsområder.